

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2021
9. volební období

Z Á P I S

z 2. schůze
výboru pro evropské záležitosti
konané dne 15. prosince 2021

Přítomni: Berkovcová Jana, Bžoch Jaroslav, Helebrant Tomáš, Jáč Ivan, Pokorná Jermanová Jaroslava, Wenzl Lubomír, Benešik Ondřej, Carbol Jiří, Beitl Petr, Fifka Petr, Kašník Pavel, Staněk Pavel, Zlínský Vladimír, Pošarová Marie, Bělor Roman, Berki Jan, Exner Martin, Potůčková Lucie, Kolář Ondřej

Omluveni: Babišová Andrea

Schůzi výboru zahájil předseda O. Benešik v 8.00 hodin. Připomněl, že byla svolána na základě usnesení č. 5 přijatého na ustavující schůzi dne 25. listopadu 2021. Konstatoval, že pozvánky byly všem včas rozeslány a návrh pořadu mají poslanci k dispozici /*hlasování 17-0-0, Berkovcová Jana – pro, Bžoch Jaroslav – pro, Helebrant Tomáš – pro, Jáč Ivan – pro, Pokorná Jermanová Jaroslava – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Carbol Jiří – pro, Beitl Petr – pro, Fifka Petr – pro, Kašník Pavel – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.*

Výbor přijal usnesení, kterým zmocňuje předsedu výboru ke stanovení termínu příští schůze, k jejímu svolání a k přípravě jejího pořadu /*usn. č. 6, hlasování 19-0-0, Berkovcová Jana – pro, Bžoch Jaroslav – pro, Helebrant Tomáš – pro, Jáč Ivan – pro, Pokorná Jermanová Jaroslava – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Carbol Jiří – pro, Beitl Petr – pro, Fifka Petr – pro, Kašník Pavel – pro, Staněk Pavel – pro, Pošarová Marie – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Potůčková Lucie – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.*

Návrh pořadu schůze:

1. Informace o pozicích, které bude Česká republika zastávat na zasedání Evropské rady, jež proběhne ve dnech 16. – 17. prosince 2021 v Bruselu
2. Návrh na ustavení podvýborů
3. Sdělení předsedy
4. Různé

1. Informace o výsledcích zasedání Evropské rady ve dnech 16. – 17. prosince 2021 v Bruselu

Př. O. Benešik přivítal státní tajemnici pro evropské záležitosti Úřadu vlády Mgr. Milenu Hrdinkovou. Informovala, že Evropská rada bude tentokrát zasedat pouze jeden celý den 16. prosince. Zasedání bude předcházet dne 15. prosince summit EU a Východního partnerství. Východní partnerství vzniklo v roce 2009 za českého předsednictví. Státy jsou rozděleny do dvou skupin – státy asociované s EU Ukrajina, Gruzie a Moldavsko a státy s komplikovanějšími vztahy Ázerbajdžán, Arménie a Bělorusko. Tento summit se koná po čtyřech letech, EU se snaží tyto státy podporovat. Premiér Babiš se již dnes účastní večere se zástupci států Východního partnerství. Bělorusko se nezúčastní.

Evropská rada má na programu 6 bodů:

1. **Covid-19** – nejdůležitější je podpora očkování, platnost digitálního certifikátu ve všech státech a stejný postup při aplikaci třetí dávky očkování.
2. **Krizové řízení a odolnost** – v souladu s prioritami slovinského předsednictví vyhodnotí ER práci na společné připravenosti EU čelit krizovým situacím.
3. **Ceny energií** – debata o cenách energií pokračuje od říjnového summitu, ČR klade důraz na energetickou bezpečnost a udržitelnost, důležitá je svoboda členských států při výběru energetického mixu. Komise prozkoumala fungování trhu s plynem, elektřinou a také trh EU ETS a zvažila další regulační opatření.
4. **Bezpečnost a obrana** – proběhne debata ER o tzv. Strategickém kompasu, ke kterému poskytne další pokyny pro vysokého představitele EU pro zahraniční

politiku Josefa Borrellu. ER se také bude zabývat přípravou společného prohlášení EU a NATO.

5. **Vnější aspekty migrace** – ČR vítá návrat diskuse o vnějším aspektu migrace na agendu ER, důležitá je prevence nelegální migrace mimo území EU a větší investice na vnější hranici EU. Aktuální je krize na bělorusko-polské hranici.
6. **Vnější vztahy** – ER se bude věnovat znepokojivé situaci v Bělorusku, odmítne vysoké tresty pro zástupce běloruské opozice. Věnovat se bude i Ukrajině, kde hrozí porušení stability a míru. ČR také podporuje konání summitu EU-Afrika plánovaného na únor příštího roku.
7. **Eurosummit** zasedne v rozšířeném formátu včetně států mimo eurozónu. Hlavním tématem bude hospodářská a měnová unie, především posuny v oblasti bankovní unie.

Př. O. Benešika zajímalo, jestli existují další možnosti regulace cen energií kromě emisních povolenek.

M. Hrdinková uvedla, že členské státy apelovaly na Evropskou komisi ohledně cen energií již v říjnu na zasedání ve Slovinsku. EK provedla analýzu, zda nedochází k nadměrným spekulacím s emisními povolenkami. Konstatovala vliv ceny povolenek na ceny energií ve výši 23 %. Dalšími faktory jsou cena plynu, množství uskladněného plynu v jednotlivých členských státech a také počasí. EK dospěla k závěru, že růst cen energií je záležitost incidentu a postupně se vrátí zpět do původního stavu.

Mnoho občanů se ale dostává do nepříjemné situace. Část členských států jako Německo, severské země a pobaltské státy chtějí situaci řešit bez nadměrné regulace pomocí trhu, jižní státy naopak volají po silnějším společném evropském regulatorním řešení, mají také malou zásobu plynu. ČR se nachází mezi těmito dvěma skupinami, v současné době odpustila DPH z cen energií. Evropská direktiva může upravit okruh osob, které mohou ETS nakupovat.

Posl. J. Berkiho zajímalo, jestli se Bělorusko nezúčastní summitu na základě svého vlastního rozhodnutí a jaká je strategie EU vůči Bělorusku.

M. Hrdinková odpověděla, že Bělorusko by chtělo z Východního partnerství vystoupit, jeho členství ale určuje EU, která chce tento region sledovat v zájmu jeho občanů. Je na rozhodnutí Běloruska, jestli se summitu zúčastní. Evropská rada je politický orgán, který nepřijímá legislativu.

Př. O. Benešik konstatoval, že VEZ se bude Východním partnerstvím zabývat i v souvislosti s českým předsednictvím v Radě EU.

Posl. P. Beitla zajímalo, jestli bude ER jednat i o situaci na rusko-ukrajinské hranici.

M. Hrdinková potvrdila, že toto téma bylo doplněno do programu na poslední chvíli. Diskuse o rusko-ukrajinské situaci proběhne.

Posl. M. Pošarová se zeptala, jestli je šance k odblokování emisních povolenek za 390 milionů.

M. Hrdinková uvedla, že Evropská rada je politický orgán, který institucím zadává pokyny. Názor na systém ETS není jednotný. Funguje s cílem eliminovat uhlí, proto je každý rok odebrána část povolenek z trhu a tím se zdražují. Velká část členských států klade důraz na zelenou politiku a s vrácením povolenek nesouhlasí.

Posl. V. Zlínský se zeptal, jaké návrhy má ČR ke krizovým situacím a co znamená pojem instrumentalizace migrace.

M. Hrdinková vysvětlila, že ČR souhlasí s návrhem závěrů Evropské rady ohledně krizového řízení, podporuje, aby EU byla více odolná a soběstačná.

Instrumentalizace migrace znamená zneužívání migrace ve třetím světě vůči EU. Např. prezident Lukašenko vozí migranty do Běloruska na hranici s Polskem, a tím způsobuje problémy Evropské unii.

Př. O. Benešik uvedl, že se zúčastnil celosvětové konference o migraci, kde se hovořilo

o tom, že migranti jsou z velké části rekrutováni a lákáni převaděči, kteří jim slibují nemožné, oni sami by se pro stěhování nerozhodli.

Posl. V. Zlínského zajímalo, jak do konceptu zapadá Turecko.

M. Hrdinková vysvětlila, že pašeráci v Turecku zneužívají důvěru lidí a peníze EU. EU stále nahlíží na Turecko jako na spojence a finančně podporuje uprchlíky na jeho území. Je ale třeba rozlišovat legální a nelegální migranty. Na kontinuální porušování dohod s Tureckem upozorňuje Kypr.

Př. O. Benešík konstatoval, že prezident Erdogan umí využít svojí pozice. EU platí Turecku méně, než by byly její náklady v případě, že by všichni migranti z území Turecka přišli do Evropy.

Posl. P. Beitl potvrdil, že Turecko instrumentalizaci opravdu ovládá.

Posl. M. Exner uvedl, že pro Rusko a Bělorusko jsou uprchlíci nástrojem hybridní války, jejímž cílem je rozvrat občanské společnosti EU.

Př. O. Benešík poděkoval státní tajemnici Mileně Hrdinkové za informace.

Př. O. Benešík navrhnul usnesení, ve kterém výbor pro evropské záležitosti bere na vědomí informaci o pozicích, které bude Česká republika zastávat na zasedání Evropské rady, jež proběhne dne 16. prosince 2021 v Bruselu /*usn. č. 7, hlasování 16-0-0, Bžoch Jaroslav – pro, Helebrant Tomáš – pro, Pokorná Jermanová Jaroslava – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešík Ondřej – pro, Carbol Jiří – pro, Beitl Petr – pro, Fifka Petr – pro, Kašník Pavel – pro, Staněk Pavel – pro, Pošarová Marie – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Exner Martin – pro, Potůčková Lucie – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.*

2. Návrh na ustavení podvýborů

Př. O. Benešík navrhnul ustavit následující podvýbory: podvýbor pro evropské fondy a zelenou transformaci, podvýbor pro migraci a azylovou politiku a podvýbor pro předsednictví ČR v Radě EU a Konferenci o budoucnosti Evropy. Maximální počet členů by měl být 11 a nejméně třetina členů budou členové VEZ.

Posl. R. Bělor navrhnul nechat v názvu podvýboru pro migraci i přeshraniční spolupráci a také zvážit vyšší počet členů než 11.

Př. O. Benešík vysvětlil, že na základě zkušenosti z předchozího volebního období by počet členů podvýboru nezvyšoval, protože potom je při zasedání problém s usnášeníschopností podvýboru. Jednání podvýboru se ale mohou zúčastnit i ostatní poslanci, kteří nejsou jeho členy, a vyjádřit zde svůj názor. Souhlasil s doplněním názvu o přeshraniční spolupráci.

Posl. P. Beitl informoval, že také výbor pro životní prostředí má podvýbor pro environmentální legislativu, je zde tedy určitý překryv.

Př. O. Benešík vysvětlil, že veškerá legislativa EU prochází VEZ včetně gesce Ministerstva průmyslu a obchodu, výbor pro životní prostředí se soustředí jen na environmentální problematiku.

Dále navrhnul zřídit podvýbor pro předsednictví ČR v Radě EU a Konferenci o budoucnosti Evropy, ten však musí v lednu nejprve schválit grémium Poslanecké sněmovny. Tento podvýbor bude zřízen z důvodu předsednictví ČR v Radě EU.

Př. O. Benešík navrhnul usnesení, ve kterém výbor pro evropské záležitosti I. zřizuje podvýbor pro evropské fondy, přeshraniční spolupráci a zelenou transformaci; II. stanoví maximální počet členů podvýboru na 11 členů; III. stanoví, že nejméně třetina členů podvýboru bude tvořena členy výboru pro evropské záležitosti a IV. pověřuje předsedu výboru, aby se zřízením podvýboru seznámil Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR /*usn. č. 8, hlasování 15-0-0, Bžoch Jaroslav – pro, Helebrant Tomáš – pro, Pokorná Jermanová Jaroslava – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešík Ondřej – pro, Carbol Jiří – pro, Beitl Petr – pro, Fifka Petr – pro, Kašník*

Pavel – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Exner Martin – pro, Potůčková Lucie – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.

Př. O. Benešik navrhnul usnesení, ve kterém výbor pro evropské záležitosti I. zřizuje podvýbor pro migraci a azylovou politiku; II. stanoví maximální počet členů podvýboru na 11 členů; III. stanoví, že nejméně třetina členů podvýboru bude tvořena členy výboru pro evropské záležitosti a IV. pověřuje předsedu výboru, aby se zřízením podvýboru seznámil Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR /usn. č. 9, hlasování 15-0-0, Bžoch Jaroslav – pro, Helebrant Tomáš – pro, Pokorná Jermanová Jaroslava – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Carbol Jiří – pro, Beitl Petr – pro, Fífka Petr – pro, Kašník Pavel – pro, Staněk Pavel – pro, Zlínský Vladimír – pro, Bělor Roman – pro, Exner Martin – pro, Potůčková Lucie – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.

3. Sdělení předsedy

Př. O. Benešik informoval o návštěvě eurokomisařky Margrethe Vestager v Praze v pondělí 24. ledna 2022. Setkání proběhne společně s kolegy ze senátního evropského výboru. Vyzval členy výboru, aby svou účast potvrdili na sekretariátu VEZ.

Př. O. Benešik se zúčastní ve dnech 13. a 14. ledna 2022 zasedání COSACu v Paříži, o jehož průběhu bude členy VEZ následně informovat.

Na 18. a 19. ledna je potom plánováno školení výboru v Lipnici nad Sázavou.

Schůze skončila v 9.00 hod.

/zapsala Eva Hadravová/

Pavel Staněk v. r.
ověřovatel výboru

Ondřej Benešik v. r.
předseda výboru